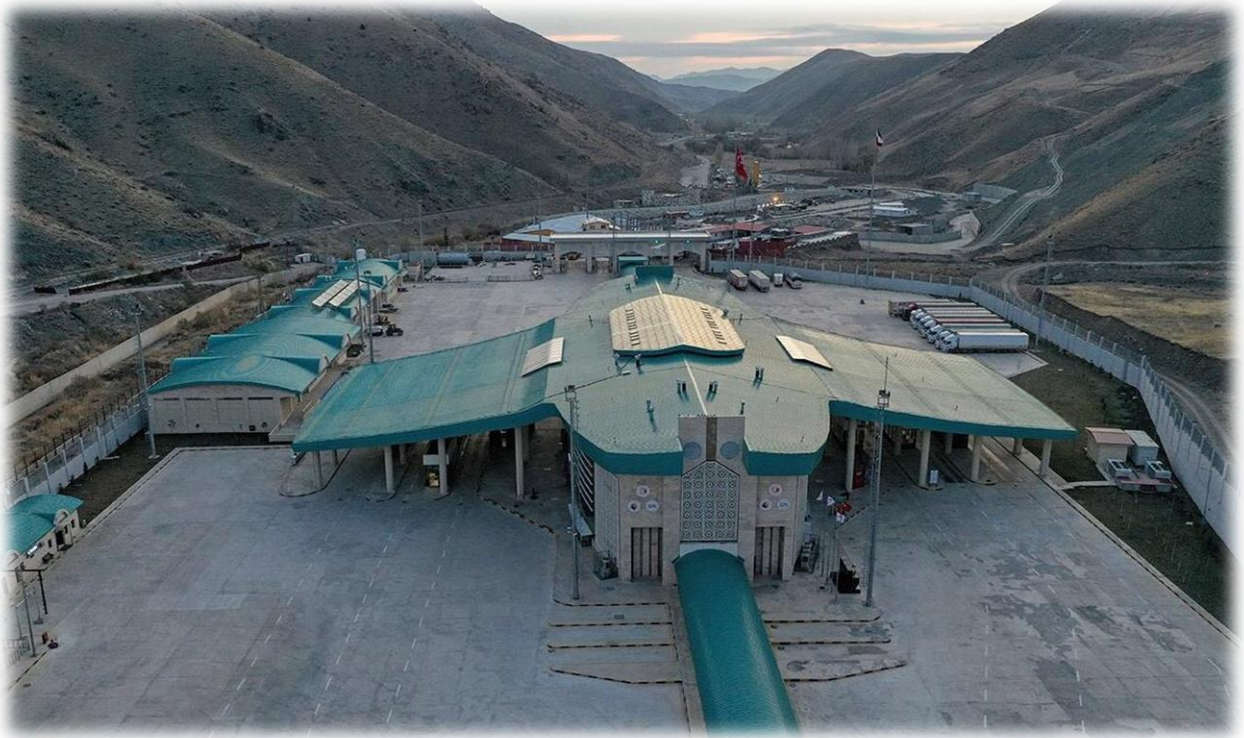

Dış Ticaret Raporu

(2016-2020)

Temmuz-2020

KAÇ FİRMA İŞTİGAL EDER

:1235 firma sınır ticareti ile iştiغال etmektedir.

GELEN ÜRÜNLER NELERDİR

:Ticaret Bakanlığı tarafından gönderilen İran'dan Kapıköy Sınır Kapısı Üzerinden İthalatı yasak olan Sanayi ve Tarım Ürünleri her yıl odamızda ilana çıkmaktadır. Liste dışında kalan diğer ithalatı serbest ürünler için Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (G.T.İ.P) 12 bazlı numarası ile değerlendirilmeye alınır.

MÜCAVİR İL UYGULAMASI NEDİR?

:İran'dan ithalatı yapılan ürünleri 13 mücavir illere dağıtabilirsiniz. Bunlar; Kars-Ağrı-Iğdır-Artvin-Ardahan-Hakkari-Şırnak-Mardin-Şanlıurfa-Kilis-Antep-Hatay-Van'dır.

SINIR TİCARETİ UYGULAMASI

:En az 1 yıldır yerleşik olarak faaliyette bulunan esnaf veya tacir belirlenen 13 il sınırları içerisinde gümrük vergisinden muaf bir şekilde bu ticaretle iştiغال edebilir. Ülkemizde bir yıl içerisinde azami 150 milyon dolar sınır ticareti limiti vardır. Bunun %50'si tarım %50'si sanayi ürünü olmak zorundadır. Bir esnaf/ tacir için ayda en fazla 75 bin ABD doları ithalat yapma hakkı vardır.

SINIR TİCARETİ SÜRELERİ

: Sınır Ticaret Belgesi 3 yıl süreyle geçerlidir. Esnaf ve tacirin sınır ticareti kapsamında ithalat ve ihracat yapabilmesi ve mağaza kiralayabilmesi için Sınır Ticaret Belgesine sahip olması şarttır. İthalat Uygunluk Belgesi süresi ise 90 gün geçerli olup, 30 gün içerisinde en fazla 75.000 ABD Doları karşılığı Türk Lirasına kadar değerinde eşya ithal edilebilir.

MEVCUT SIKINTILAR

:Sınır ticaret Sahasının yetersiz oluşu, analiz maliyetinin yüksek oluşu, kotaların düşük oluşu- evrak yoğunluğu vs.

SINIR TİCARETİNİN KENTE**EKONOMİK KATKISI**

:1235 firmanın yapmış olduğu sınır ticareti kentteki ekonomik hayatta ister istemez bir canlılık yaratmaktadır. Özellikle sanayisi olmayan bir kent için fevkalade bir önem taşımaktadır. Bu ticari canlılığı arttırmanın en elzem noktası kapımızın transit geçişe açılması olacaktır.

KOTA VERİLERİ:

Yıllara Göre İthalat Değer Limitleri;

İRAN – VAN KAPIKÖY (Toplam 52 Milyon Dolar)					
Yıl	Sınır İli	Nüfus	Toplam Nüfus İçindeki Payı	Sanayi (1.000\$)	Tarım (1.000\$)
2016	Van	1.085.542	52 %	26.000	26.000
Nüfus: TÜİK 2014					

İRAN – VAN KAPIKÖY (Toplam 78 Milyon Dolar)					
Yıl	Sınır İli	Nüfus	Toplam Nüfus İçindeki Payı	Sanayi (1.000\$)	Tarım (1.000\$)
2017	Van	1.096.397	52 %	39.000	39.000
Nüfus: TÜİK 2015					

İRAN – VAN KAPIKÖY (Toplam 78 Milyon Dolar)					
Yıl	Sınır İli	Nüfus	Toplam Nüfus İçindeki Payı	Sanayi (1.000\$)	Tarım (1.000\$)
2018	Van	1.100.190	52 %	39.000	39.000
Nüfus: TÜİK 2016					

İRAN – VAN KAPIKÖY (Toplam 78.550.744 \$ (Dolar))					
Yıl	Sınır İli	Nüfus	Toplam Nüfus İçindeki Payı	Sanayi (\$)	Tarım (\$)
2019	Van	1.106.891	52,37 %	39.275.372	39.275.372
Nüfus: TÜİK 2017					

İRAN – VAN KAPIKÖY (Toplam 78.499.670 \$ (Dolar))					
Yıl	Sınır İli	Nüfus	Toplam Nüfus İçindeki Payı	Sanayi (\$)	Tarım (\$)
2020	Van	1.123.784	52,33 %	39.249.835	39.249.835
Nüfus: TÜİK 2018					

Örnek; 2016 Yılında İthalatı Uygun Görülmeyen Tarım Ürünleri

2016 YILINDA İRAN'DAN SINIR TİCARETİ KAPSAMINDA İTHALATI UYGUN GÖRÜLMİYEN TARIM ÜRÜNLERİ LİSTESİ		
SIRA	ÜRÜN	G.T.İ.P.
1	ALABALIKLAR (canlı)	0301.91
2	ALABALIKLAR (taze/soğutulmuş)	0302.11
3	DİĞER ALABALIKLAR (taze/soğutulmuş)	0302.19
4	BAL (Süzme)	0409.00.00.00.12
5	BAL (petek)	0409.00.00.00.11
6	BEZELYE	0708.10
7	BİBER (yeşil)	0709.60.10.00.11
8	BİBER (tatlı biberler)	0904.21.10.00.00
9	BUĞDAY UNU	1101.00.11.00.00, 1101.00.15.00.00
10	DOMATES	0702.00.00.00.00-0712.90.30.00.00
11	FASULYE	0708.20
12	HAŞHAŞ TOHUMU	1207.91.90.00.00
13	HAVUÇLAR	0706.10.00.00.11
14	HIYARLAR VE KORNİŞONLAR	0707.00
15	İNCİR (taze)	0804.20.10.00.00
16	İNCİR (kurutulmuş)	0804.20.90.00.00
17	KABAK	0709.93.10.00.00
18	KABAK TOHUMU	1209.91.80.00.11
19	KARNABAHAAR	0704.10.00.00.11
20	KESTANE	0602.20.80.00.11
21	KURU KAYISI (zerdali dahil)	0813.10.00.00.00
22	MEYVE SUYU VE KONSANTRELERİ	2009
23	MUZ	0803.10.10.00.00, 0803.10.90.00.00
24	NARGİLE TÛTÛNÛ	2402, 2403
25	PALM YAĐI	1513.21.10.00.11
26	PATATES	0701.90
27	PATLICAN	07.09.30.00.00.00
28	PIRASA	0703.90.00.00.11
29	SOĐANLAR VE ŐALOTLAR	0703.10
30	ŐEKER PANCARI	1212.91
31	ÛZUM (KURU)	0806.20, 0806.20.90.00.00
32	ZEYTİN	0709.92.10.00.00, 0709.92.90.00.00
33	ZEYTİN	0711.20.10.00.00, 0711.20.90.00.00
34	ZEYTİN YAĐI	1509.

Not :

İthalatı uygun görünen Sanayi Ürünlerinin yelpazesi geniş olduğu için ürün listesinin tamamı Ekonomi Bakanlığı tarafından gönderilmemiştir. Ancak Ekonomi Bakanlığından temin edilebilir.

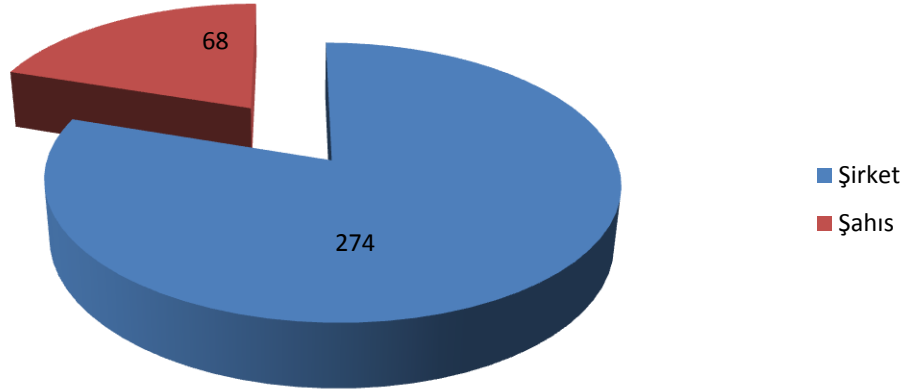
2016 Yılı Mevsimsel Tarım Ürünleri

SIRA NO.	ÜRÜN	G.T.İ.P.	2016 YILINDA GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞINCA TESPİT EDİLEN İTHALATIN SERBEST OLDUĞU DÖNEMLER
1	ARMUT	0808.30	15 Şubat - 1 Mayıs
2	BADEM İÇİ	0802.12.90.00.00	1 Ekim - 1 Ağustos
3	BADEM (Kabuklu)	0802.11.90.00.00	1 Ekim - 1 Ağustos
4	ÇILEK	0810.10.00.00.00	15 Ekim - 1 Mayıs
5	ELMA	0808.10	15 Mart - 1 Haziran
6	ERİK (Taze)	0809.40.05.00.11	15 Kasım - 1 Nisan
7	FASULYE (Kuru)	0713.31.00.00.19, 0713.32.00.00.19, 0713.33.90.00.19, 0713.39.00.00.19, 0713.33.90.00.11	1 Aralık - 1 Haziran
8	KARPUZ	0807.11.00.00.00	1 Kasım-30 Nisan
9	KAVUN	0807.19.00.00.00	1 Kasım-30 Nisan
10	KAYISI (Zerdali dahil)	0809.10.00.00.00	15 Ekim - 1 Mayıs
11	KIRAZ	0809.29.00.00.00	15 Ekim - 1 Mayıs
12	KIVI	0810.50.00.00.00	15 Şubat - 1 Eylül
13	KURU ARMUT	0813.40.30.00.00	1 Ocak - 1 Haziran
14	KURU AYYA	0813.40.95.00.12	1 Ocak - 1 Haziran
15	KURU DUT	0813.40.95.00.11	1 Ocak - 1 Nisan
16	KURU ELMA	0813.30.00.00.00	1 Mart - 1 Ağustos
17	KURU ERİK	0813.20.00.00.00	1 Ocak - 1 Nisan
18	KURU İĞDE	0813.40.95.00.19	1 Kasım - 1 Şubat
19	KURU ŞEFTALİ (Nektarinler dahil)	0813.40.10.00.00	1 Aralık - 1 Mart
20	KURU VIŞNE	0813.40.95.00.19	1 Ocak - 1 Nisan
21	LİMON	0805.50	15 Şubat-1 Ağustos
22	MANDARIN (Mandalina)	0805.20	15 Şubat- 1 Ağustos
23	MARUL	0705.11.00.00.00, 0705.19.00.00.00	1 Kasım - 1 Nisan
24	MERCİMEK (Yeşil)	0713.40.00.00.12	1 Eylül - 1 Haziran
25	MERCİMEK (Kırmızı)	0713.40.00.00.13, 0713.40.00.00.19	1 Eylül - 1 Mayıs
26	NAR	0810.90.75.00.11	1 Ocak - 1 Mayıs
27	NOHUT (garbanzo)	0713.20.00.00.19	1 Eylül - 1 Ağustos
28	PORTAKAL	0805.10	15 Mart - 1 Ağustos
29	ŞEFTALİ (Nektarin dahil)	0809.30.90.00.00	1 Kasım - 1 Mayıs
30	UZUM (Taze)	0806.10	1 Ocak-1 Mayıs
31	VIŞNE	0809.21.00.00.00	15 Ekim - 1 Haziran
32	YER FISTIĞI	1202.42, 1202.41.00.00.00	1 Mart- 1 Ağustos

Not:

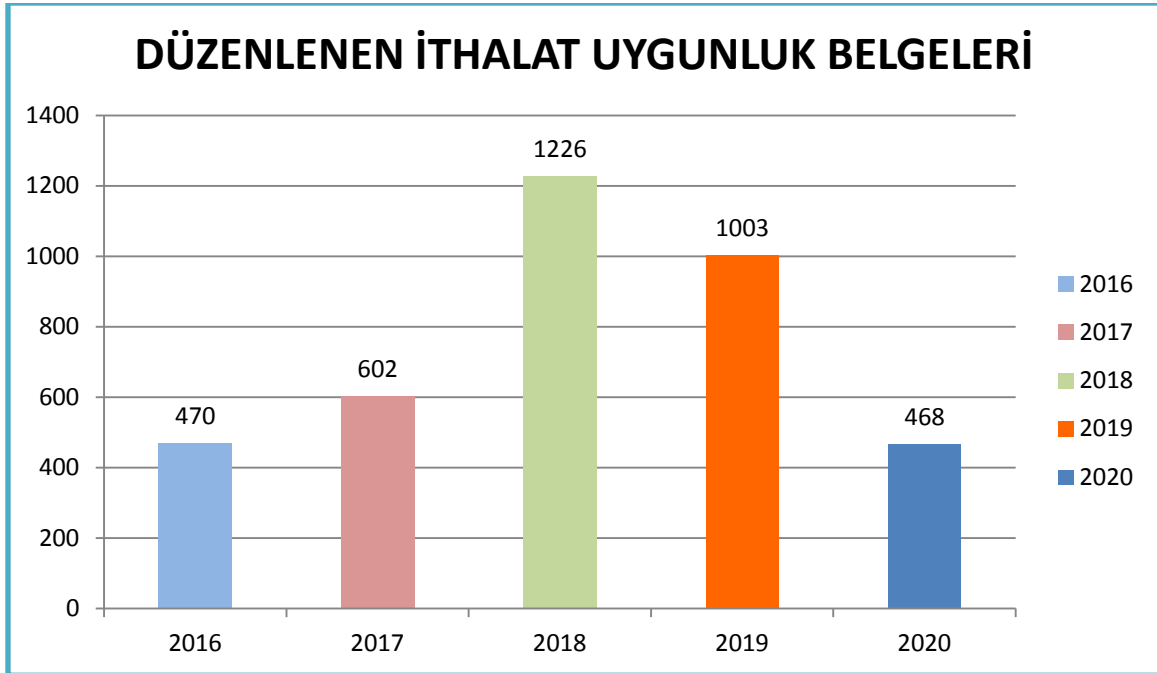
Tarım ürünleri için serbest olan ürünlerin bir kısmı, Ülkemizde ki hasat dönemine denk gelmesinden dolayı İthalatın Serbest Olduğu dönemler ilgili Tarım Bakanlığı tarafından belirtilen tarihlerde yapılabilmektedir. (Örnek yukarıdaki tabloda verilmiştir.)

2020 (Temmuz Ayı dahil) Aktif Sınır Ticaret Belgesi Sayıları

Toplamda 2020 yılına kadar 1235 firma dış ticaret ile uğraşmaktadır, 2020 Temmuz ayı itibariyle aktif Sınır Ticareti Belgesi sayısı 342 'dir. Bunların 274 âdeti tüzel, 68 âdeti ise şahıs işletmesidir. 893 adet tüzel/gerçek kişi firmaları ise pasif durumdadır. Yeni yayınlanacak kotalara göre firmalar ilgili evrakları getirerek yeni Sınır Ticaret Belgesi alabilirler.

Yıllara Göre İthalat Belgelerinin Dağılımı

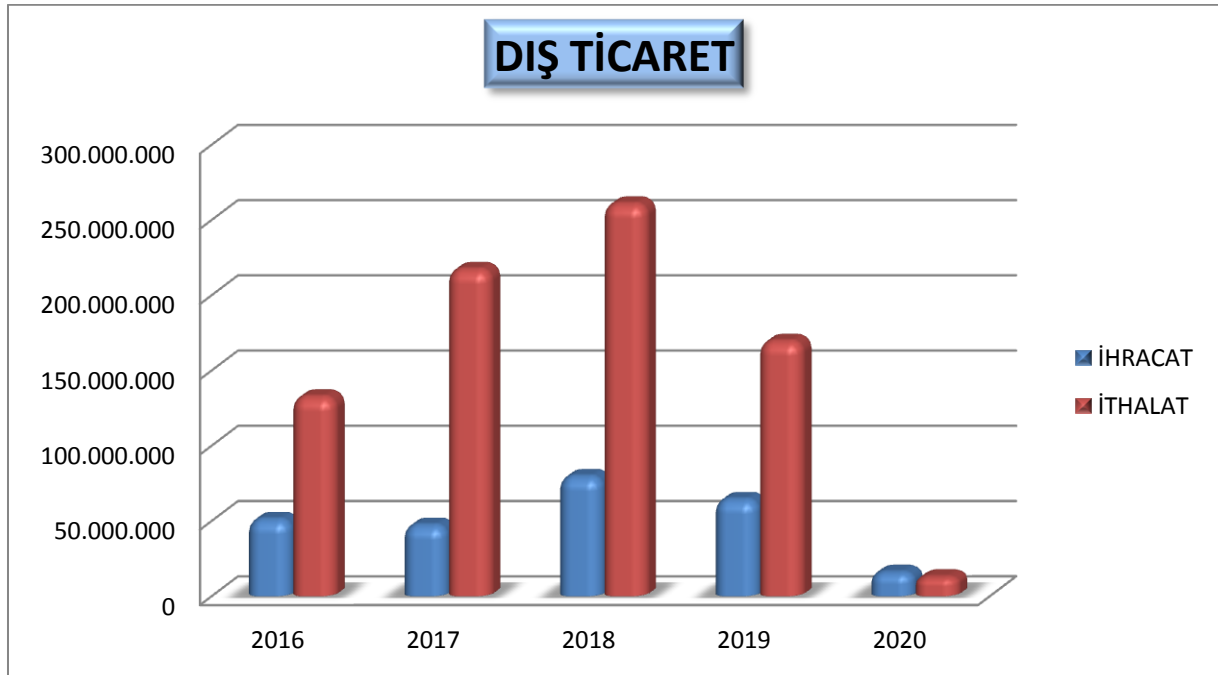

Son beş yıl değerlendirildiğinde en fazla ithalat uygunluk belgesinin 2018 yılında çıkarıldığı gözükmemektedir. 2016 ve 2017 yıllarında firmaların talepleri üzere verilen ürün izinleri birleştirme işlemi yapıldığından dolayı düşük sayılarda çıkmıştır. Sınır

Kapısının modernize edilmesinin ardından 2018 sonrasında yaşanan STM alanı sıkıntısından dolayı bir düşüş gözlemlenmektedir. Sınır Ticaret alanlarının gerekli önlemler alınarak firmalara kazandırılması durumunda daha fazla ithalat işlemi gerçekleşeceği ön görülmektedir. 2020 yılında verilen 468 adet ürün izninin yaşanan Covid-19 salgını nedeniyle Türkiye-İran sınır kapıları kapatılmış ve STM kapsamında hiçbir ithalat işlemi gerçekleşmemiştir. (Not: 2020 Temmuz ayı itibariyle düzenlenen İthalat Uygunluk Belgesi sayısıdır)

DIŞ TİCARET VERİLERİ VAN

YILLAR	İHRACAT (\$)	İTHALAT (\$)	DIŞ TİCARET HACMİ (\$)
2016	50.830.003	132.275.106	183.105.109
2017	46.973.415	216.964.218	263.937.633
2018	79.298.659	260.496.464	339.795.123
2019	64.083.978	169.172.109	233.256.087
2020	15.589.930	12.550.943	28.140.873

Yıllar arası dış ticaret verilerine göre Van ilinin ithalatı, ihracatından daha yüksektir. 2016 yılında Dış ticarete bir yükselme yaşanmış ancak 2019 yılı itibariyle düşüşe geçmiştir. Son beş yıla bakıldığında 2018 yılında dış ticaret hacmi 339.795.123 \$'la en yüksek seviyeye ulaşmıştır. (Not: 2020 Mayıs ayına kadar olan verilerdir. Kaynak: TÜİK)

Raporu Hazırlayan:

Mesut TUNÇDEMİR (Dış Ticaret Birimi)